

02.05.2023

UPA 2023/56
Pele Broberg, Naleraq

Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisunit taparserneqarnissaa pillugu Inatsisartut aalajangiiffi-gisassaattut siunnersuut: Uunga siunnersuut Nunani allamiut pillugit inatsimmik allanngui-neq pillugu inatsisunik assigiinngitsunik aamma Schengenimi isumaqatigiissutip Danmarkimit ilannguffigineqarnera pillugu inatsimmik allanngui-neq pillugu inatsisunik assigiinngitsunik Kalaallit Nunaannut atuutilersitsineq pillugu peqqussut.

(Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoq)

Siullermeerinnineq:

Naleqqamiit Naalakkersuisut siunnersuutaannut qutsavigaagut.

Ajuusaarnarpoq nunatsinni sulisunik tikisitsisarneq, nunasisut pillugit takorluugaqarneq takornari-allu nunatsinnut takkuttarnissaat annerusumik siunnerfigineqanngimmata.

Ullumikkut isummerfissaq annertugaluqisoq, partiit annerusumik oqaloqatiginagit nunarput sumut ingerlaniarnersoq tikkuussivigineqaannarpugut. Danmarkimut pituttoqqinneq.

Siunnersuut tunngaviatigut akerlileruminaassinnaasunik imaqarpoq, kisiannili partiit qanoq isummerfigivaat siunissami qaninnermi ungasinnerusumilu Schengen isumaqatigiissut qanoq atuutissanersoq?

EU avataaniilluta, nunanut allanut killeqarfippit ulluinnarni ikaarfigineqaannarneq ajortoq, sooq manna nutartertariaqalerpa, Danmark pisussaaffilersornerullugu nunatsinni nakkutilliinerunissaanut?

Ila tunu avannaarsuani aatsitassarsiorniarneq eqqugaavoq, nunatta Schengen malittarisassai malinngikkaluarlugit Danmark aporfilersuimmat. Tassami killeqarfigut nakkutiginnissaat piunasaqaa-taammaat. Imaluunniit Danmarkimut angalasinnaanissaq “nunap iluani” (indenrigs) pingaarneru-tiinnaraat?

Naleqqamiit ajuusaarutigaarput nunani allamiut kikkuuneriluunniit isummerfiginissaanik periarfisinneqannginnatta Naalakkersuisooqatigiinniit. Sooq Danmark, Sverige, Norge aamma Finland allaanerusumik piniarpavut, nunani allaneersuniit? Sooq assigiimmik nunatsinnut nunasiniartut suliaruinnartulluunniit pinianngilagut?

Naak namminiiussuseqarnerunissatsinnik ujartuineq? Mittarfissuit piareerpata maannamut nalunngilarput angallanneq allanngungaarnavianngitsoq. Takornarissat sulii taakkuussapput, Island (immaqalu Tuluut nunaat) aqutugalugu, EU aqutugalugu aammalu USA aqutugalugu tikerarta

Naleraq

rumaartut. Mittarfiimmi taama naatsigitillugit ungasinnerusumiit tikittoqartarnissaa, nunat taak-kartukkama avaqqullugit ilimanaateqarpallaanngilaq.

Naleqqamiit qularinngilarput ataatsimiititaliami makku apuunneqarumaartut, neriuppungullu eqqarsaatigilluakkamik ingerlariaqqittoqarumaartoq.